

Маховка Вікторія Михайлівна,
кандидатка економічних наук, доцентка кафедри,
Календарь Наталія Володимирівна
здобувачка, Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ТУРИЗМІ

Використання об'єктів культурної спадщини в туризмі є однією з ключових стратегій для збереження, популяризації та розвитку цінностей, що становлять основу культурного та історичного досвіду суспільства. Культурна спадщина виконувала роль не лише знакових пам'яток минулого, а й невичерпним джерелом натхнення, знань та вражень для сучасних поколінь. Сьогодні, у епоху стрімкого розвитку туристичної галузі та зростаючого інтересу до культурних цінностей, об'єкти культурної спадщини стають важливим ресурсом для туристичного бізнесу та мають надзвичайний потенціал для стимулювання розвитку туристичного напрямку. Культурна спадщина включає в себе широкий спектр об'єктів, які мають велике значення для культурної історії, традицій та ідентичності певного народу чи спільноти. Ці об'єкти можуть варіюватися від архітектурних пам'яток та мистецьких шедеврів до археологічних знахідок та реліквій культурного значення. Розглянемо деякі приклади об'єктів культурної спадщини включають:

мистецькі твори: включають живопис, скульптуру, графіку, релігійні артефакти, мозаїки та інші види мистецтва, які мають велике культурне значення;

археологічні пам'ятки: руїни давніх поселень, артефакти, виявлені під час археологічних розкопок, а також давні пам'ятки, такі як стародавні міста, могильники, оборонні споруди;

етнографічні об'єкти: традиційні знаряддя праці, ремесла, народні костюми, танці, музика, обряди та звичаї, що відображають культурну спадщину певної групи людей;

музеї та архіви: включають інституції, які зберігають та експонують артефакти, документи, колекції, пов'язані з історією, культурою та мистецтвом;

місця світового спадку ЮНЕСКО: Об'єкти, які були визнані ЮНЕСКО як особливо важливі для світової культурної спадщини та отримали статус Всесвітньої спадщини;

пам'ятки архітектури: будівлі, храми, палаці, фортеці, церкви, мечеті, мавзолеї, які мають історичне або архітектурне значення;

природні об'єкти з культурним значенням, наприклад, святі гори, священні джерела, ліси або озера, які мають важливе релігійне або міфологічне значення для певної культури.

Зазначимо, що вищевказані об'єкти є важливими для збереження та вивчення культурного досвіду минулих поколінь та формування ідентичності та свідомості сучасного суспільства.

Об'єкти культурної спадщини мають великий потенціал для розвитку туризму і можуть бути використані при формуванні туристичних маршрутів, як складові турпродукту, а також можуть бути «магнітами» туристичних дестинацій. Практика туристичної діяльності свідчить, що об'єкти культурної спадщини можуть використовуватися:

1. Туристичні маршрути і екскурсії. Розвиток маршрутів та програм екскурсій, які охоплюють культурні пам'ятки, архітектурні пам'ятки, музеї та інші об'єкти культурної спадщини, може приваблювати туристів.

2. Музеї і виставкові простори. Організація тематичних виставок, регулярних подій та інтерактивних програм у музеях дозволяє привернути туристів і підвищити їх інтерес до культурної спадщини.

3. Культурні фестивалі і заходи: Проведення культурних фестивалів, ярмарків ремесел, виставок народного мистецтва та інших подій, які відображають місцеву культуру і традиції, може привернути туристів з усього світу.

4. Реставрація та реконструкція. Інвестиції в реставрацію та реконструкцію історичних об'єктів дозволяють зберегти їх для майбутніх поколінь і створюють унікальні об'єкти для відвідування туристами.

5. Гастрономічний туризм. Використання традиційної кухні та страв місцевої культури як частини туристичного продукту може залучити гурманів і любителів гастрономії.

6. Програми культурного обміну. Організація програм культурного обміну, майстер-класів та інших подій, що сприяють взаєморозумінню між культурами, може збагатити туристичний досвід.

Отже, можна відзначити, що перспективи використання об'єктів культурної спадщини в туризмі є дуже обіцяними. З одного боку, це відкриває нові можливості для розвитку туристичної індустрії та збільшення прибутковості для регіонів, що мають ці об'єкти. З іншого боку, це сприяє збереженню та популяризації культурної спадщини, що є важливим для збереження ідентичності та культурної різноманітності. Проте, важливо забезпечити баланс між розвитком туризму, збереженням історичного й культурного надбання певного народу, автентичності об'єктів культурної спадщини. Ретельне планування, управління та збереження культурної спадщини в тісному співробітництві з місцевими спільнотами та експертами з туризму можуть допомогти максимізувати позитивний вплив використання культурної спадщини в туризмі.